I. megoldás. Fordítsuk meg a feladatot, tekintsük adottnak a beírt k kört és ennek E pontjában az e érintőt, és kérdezzük, szerkeszthetők-e k köré olyan $A'B'C'$ háromszögek, melyeknek A', B' csúcsa e-n van, bennük C'-nek e-től mért m_c távolsága egyenlő a ϱ sugár 4-szeresével, továbbá egymás után teljesülnek az I–III szögfeltételek. Ha ugyanis ez az $A'B'C'$ háromszög megszerkeszthető, akkor az ABC háromszög is, mert hasonlók, tehát a keresett háromszögek egyszerű nagyítással vagy kicsinyítéssel (hasonlósági transzformációval) megkaphatók. Ha viszont az $A'B'C'$ háromszög nem szerkeszthető, akkor az ABC háromszög sem.

Legyen k-nak E-vel átellenes pontja F és e tükörképe F-re az f egyenes; C'-nek ezen kell rajta lennie.

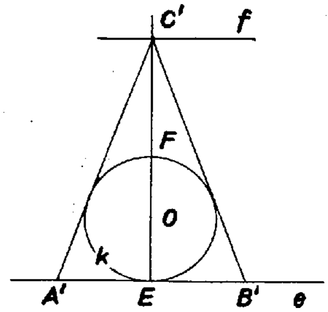

1. ábra

Az I. esetben a háromszög egyenlő szárú, $B'C' = A'C'$, C'-t az EF egyenes metszi ki f-ből (1. ábra). C' a k-ra nézve külső pont, és távolabb van e-től, mint F, ezért a C'-ből k-hoz húzott érintők E két oldalán metszik e-t, az A', B' metszéspontokkal és C'-vel meghatározott háromszög a belsejében tartalmazza k-t, és nyilvánvalóan megfelel.

A II. esetben legyen k-nak e-vel párhuzamos átmérője GH, a G-beli érintőnek e-vel és f-fel való metszéspontja A', ill. C', és a C'-ből húzott második érintőnek e-vel való metszéspontja B', így az $A'B'C'$ háromszög nyilvánvalóan megfelelő (2. ábra).

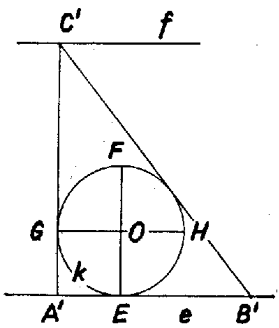

2. ábra

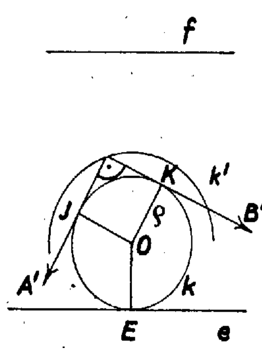

3. ábra

A III. esetben C', a kör O középpontja és a $C'A$, $C'B$ befogón levő J, ill. K érintési pontja egy négyzet 4 csúcsát adja (3. ábra), így C'-nek az O körüli $\sqrt{2}\varrho$ sugarú k' körön kellene lennie (ennek sugara egyenlő a 2. ábra OA' szakaszával). Ennek azonban nincs közös pontja f-fel, $\sqrt{2}\varrho < 3\varrho$, tehát ilyen háromszög nem szerkeszthető.

Ezzel a feladatot megoldottuk, az I–II. esetekben válaszunk igenlő, a III. esetben tagadó.

Kőnig Imre (Budapest, Kölcsey F. g. II. o. t.)

II. megoldás. Legyen a keresett háromszögbe írható kör sugara ϱ, akkor a feladat szerint a C csúcshoz tartozó magasság $m_c = 4\varrho$. Ismeretes, hogy $\varrho = \dfrac{2t}{a+b+c}$, ahol a háromszög $2t$ kétszeres területe esetünkben $2t = c\cdot m_c = 4\varrho c$, tehát

$$\varrho(a+b+c) = 4\varrho c,$$

amit $\varrho(>0)$-val osztva és rendezve kapjuk, hogy

$$a+b=3c. \tag{1}$$

Mármost az I. esetben $a=b=3c/2$.

A II. esetben Pitagorasz tétele szerint

$$c^2=a^2-b^2=(a+b)(a-b),$$

így (1) alapján

$$a-b=\frac{c^2}{a+b}=\frac{c^2}{3c}=\frac{c}{3},$$

majd ismét (1) alapján $a=5c/3$, $b=4c/3$.

A III. esetben Pitagorasz tétele szerint $c^2=a^2+b^2$, másrészt átalakítással, majd (1)-et felhasználva

$$a^2+b^2=\frac{2a^2+2b^2}{2}=\frac{(a+b)^2+(a-b)^2}{2}\geq\frac{(a+b)^2}{2}=\frac{9}{2}c^2,$$

tehát nincs a feladatnak eleget tevő háromszög.

Az I–II. esetben tehát a keresett háromszög megszerkeszthető a további két oldala alapján, a III. esetben viszont nincs megoldása a feladatnak.

Hadik Róbert (Makó, József A. g. I. o. t.)
Kálmán Miklós (Budapest, Fazekas M. gyak. g. I. o. t.)